

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ วันนี้นั้นพระ วันพระ ท่ามกลางสายฝน ท่ามกลางสายฝนมันชุ่มชื้น ความชุ่มชื้น ถ้าที่ไหนมีแหล่งน้ำ ที่นั่นจะมีชีวิต ถ้าที่ไหนมันแห้งแล้ง สิ่งมีชีวิตจะอยู่ไม่ได้ สิ่งที่มีชีวิต ธรรมะเป็นธรรมชาติ ดุสิต เวลาตามฤดูกาลของเขา เวลาฝนตกรุนแรงเกินไป คนเสียชีวิต ภัยพิบัติมันมหาศาล ชีวิตนี้ไม่ปลอดภัยเลย ถ้าชีวิตนี้ไม่ปลอดภัย ไม่ปลอดภัยจากฤดูกาลนะ

แต่ถ้าวันนี้เป็นวันพระ วันพระเป็นผู้ประเสริฐ ประเสริฐในหัวใจของตน ถ้าประเสริฐในหัวใจของตน เรามาวัดมาวา เราทำบุญกุศลของเราเพื่อหัวใจดวงนี้ไง ปฏิภาห เราได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของเราอยู่แล้ว เรามาเสียสละเพื่อหัวใจของเรา ถ้าใจของเรา ผู้รับก็รับด้วย ปฏิภาห รับแล้วใช้ประโยชน์เต็มทีของเขา นั่นมันจบสิ้นกระบวนการตรงนั้นไง ถ้ามันจบสิ้นกระบวนการตรงนั้น บุญกุศลนี้ได้มหาศาล ทำบุญทิ้งเหวๆ ทำบุญสิ่งใดที่ไม่มีมารยาสาไทย ทำบุญสิ่งนั้นมันจะเป็นประโยชน์กับเราไง ถ้าทำบุญแล้วมันมีแต่มารยาสาไทย ไ มรยาสาไทย ทำบุญให้กิเลสมันตัวอ้วนๆ ไ เวลากิเลสมันตัวอ้วนขึ้นมามันเป็นประโยชน์สิ่งใด

ถ้ามันประเสริฐ มันประเสริฐที่หัวใจนั้น ถ้ามันประเสริฐที่หัวใจนั้น ดุสิต คนที่เขา มีสติปัญญาของเขา เขานิ่งแล้วสงบ นิ่งนะสุดยอด

ไอ้พวกซี้กกลาก ซี้กกลากมันชอบลามาปาม ซี้กกลากมันลามาปามของมันไปเรื่อย แล้วมันไม่มีประโยชน์ใดๆ ทั้งสิ้น แต่มันอยากโชว์ ซี้กกลากมันอยากให้เห็นความเป็นซี้กกลากของมันไง แต่มันไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมากับความเป็นจริง ความเป็นจริงเขามีแต่เอาเขาทำให้มันหายไป เขาไม่ต้องการสิ่งนั้น เรื่องนี้มันเป็นเรื่องของกิเลสต้นหาความทะยานอยาก ความลามาปาม แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ เป็นจริงในหัวใจของเรา เห็นไหม

ถ้าพูดถึงผู้ที่มีสติปัญญาเนะ มันสะอาดบริสุทธิ์มาจากหัวใจดวงนี้ ถ้ามันสะอาดมาจากหัวใจดวงนี้เนะ ทำสิ่งใดขึ้นไป โอ้โฮ! มันดูสวยงามไปหมดเนะ มันดูสวยงาม แต่ถ้ามันเป็นมารยาสาโดยมันไม่สวยงาม มันไม่สวยงามเลย นี่มันเป็นเรื่องโลกๆ เรื่องโลกๆ เรื่องโลกคือเรื่องขยายอิทธิพลของตน มันไม่เป็นประโยชน์กับใครทั้งสิ้น

วันนี้วันพระ ถ้าวันพระ ผู้เห็นภัยในวัฏสงสารมาบวชเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระ บวชเป็นพระแล้วเหมือนนกมีปีกกับหางบินไป หาที่ไหนมีผลไม้ มีสิ่งใดเป็นอาหาร กินแล้วไม่ติดในที่อยู่ของตน บินไป บินไปโดยไม่ติดสิ่งใดเลย ถ้าบวชเป็นพระๆ คูสิ นกเวลามันบินไป มันมีอิสรภาพของมัน มนุษย์โง่กว่าสัตว์ โง่กว่าสัตว์เพราะมีกฎหมายมีกติกาคอยยึดมัน คอยควบคุม แต่สัตว์ป่า สัตว์ปามันอยู่ด้วยความอิสระของมัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปรียบพระภิกษุเหมือนนกมีปีกกับหาง บินไปไหน ถ้ามีผลไม้ฉันกินพออิ่มท้องแล้วบินไป ไม่ติดที่ใดทั้งสิ้น ไปหาต้นใหม่ข้างหน้านู่น ถ้าหาต้นใหม่ข้างหน้านู่น เห็นใหม่ นี่ความเป็นสังขจะเป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง นี่พูดถึงว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกให้เห็นเป็นรูปธรรมเลย แต่มันเป็นจริงหรือไม่ละ

เวลาพระเจ้าไปบวชแล้วมีวัดมีวา มันมีที่อาศัย มันก็เหมือนนกขังไว้ในกรง แล้วแต่ใครจะมาป้อนอาหารให้มัน ไม่ถูกกรงๆ ไม่ให้กิน ต้องถูกกรงๆ ไม่อย่างนั้นไม่ใส่บาตร ต้องถูกกรงๆ อยู่อย่างนั้นหรือ นกในกรงนะ

ถ้ามันนกรธรรมชาติของเขา เขาระวางนะ ที่ไหนมีมนุษย์ ที่ไหนมีคนนะอันตราย เวลาสัตว์ที่มันทำร้ายกัน ทำร้ายกันเรื่องอย่างหนึ่ง เวลาสัตว์ ยักษ์ ยักษ์สองตา ยักษ์สองขา มันกินทั้งนั้นนะ ฉะนั้น เวลาสัตว์มันเจอมนุษย์ มันวิ่งหนีทั้งนั้นนะ มันไม่อยู่ใกล้ของมันหรอก แล้วเวลามันเป็นสัตว์ เห็นใหม่

ธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาเราบวชแล้ว เราประพฤติปฏิบัติแล้วเราต้องการครูบาอาจารย์ของเรา ผู้นำฝูงๆ ไง โคนำฝูงๆ โคที่ฉลาดจะพาฝูงโคนั้นพ้นจากวังน้ำวนข้ามฟากจากโลกีย์ปัญญาไปสู่โลกุตตรปัญญา

จากเรื่องโลกๆ เรื่องความทุกข์ความยากในหัวใจของเรา วันนี้วันพระ วันพระ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุข เทศนาว่าการไป พระที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาพ้น

จากภยันในหัวใจใจ ฟันจากวิญญูสงสารใจ ไม่มีเชื้อไขกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจอันนั้น มันมีความสุขของมันโดยธรรมชาติของมันใจ ถ้ามีความสุขโดยธรรมชาติของมัน ความสุขอันนั้น ธรรมดาตุๆ แล้วธรรมดาตุๆทำสิ่งใดแล้วมันเพื่อเป็นประโยชน์ใจ ถ้าเป็นประโยชน์ก็เป็นประโยชน์ กับหัวใจของเรา นั่งเฉยๆ ก็เป็นประโยชน์นะ

เวลาอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะท่านพูด เราจำแนมเลย เวลาพระที่มาถามปัญหาๆ ท่านบอกเลยนะ “กุนั่งเี่ยวยังดีกว่ามึงภาวนาอีก” ท่านนั่งปัสสาวะอยู่ แต่จิตใจท่านสมบูรณ์ของท่าน ใจเราเดินจงกรม ๒๔ ชั่วโมงนะ เดินจงกรมเกือบเป็นเกือบตาย เวลาไปถามปัญหาท่านนะ ท่านบอก “กุนั่งเี่ยวยังดีกว่ามึงภาวนาอีก”

นี่ใจ เวลามันแตกต่างกัน จิตใจที่มันเป็นธรรมๆ ขึ้นมาแล้ว ถ้ามันเป็นประโยชน์ขึ้นมาแล้วมันจะมีมารยาสาไทยไปทำไม เวลาเราที่มาตัดทอนมัน เรามาหักปึกหักแข็งหักขามัน ใจที่เราพยายามหักปึกหักแข็งหักขากิเลสตัดหาความทะยานอยากใจ แล้วก็สร้างคุณงามความดี คุณงามความดีคือสติปัญญาใจ ถ้าสติปัญญา การแสดงออกมันก็เป็นประโยชน์ขึ้นมา ถ้ามันเป็นประโยชน์ขึ้นมา นี่โค่นำฝูงๆ โคที่ดี เราก็แสวงหาโคที่ดีที่จะนำฝูง นำฝูงให้พ้นจากวังน้าว

โคมันข้ามแม่น้ำ มันไปที่ไหนมันมีแต่ภพภยันของมัน เราจะมานอนใจอยู่อย่างนั้นได้อย่างไร เราก็ต้องมีสติสมบูรณ์ของเรา ทำเพื่อประโยชน์กับเรา วันพระๆ มันมีประโยชน์อย่างนั้นนะ ถ้าประโยชน์ของเรา ประโยชน์ในหัวใจของเรา เราพอใจเราอยู่แล้ว ไม่พอใจ เราไม่กระเสือกกระสนมาหรรอก ถ้าเรากระเสือกกระสนมาแล้ว เราพอใจแล้ว เราทำของเราแล้ว สิ่งนั้นจะเป็นประโยชน์

ไม่ต้องมากูกักกั้วๆ นำเปื้อนนำย มันมีปีกมีหางก็ไปแล้ว ใจสิ่งนั้นมันมีแต่กดถ่วง มันไม่มีประโยชน์สิ่งใดเลย แต่โดยธรรมชาติของมันนะ โดยธรรมชาติของฝูงสัตว์ ฝูงสัตว์ทุกฝูง เวลาลูกฝูงมันจะขับไล่หัวหน้าฝูงมันไป เวลาหัวหน้าฝูงชราภาพนะ ดูสิ สิ่งใดอย่างนี้ เวลามันแย่งครองฝูงมัน มันทำลายหัวหน้ามันทั้งนั้นนะ ถ้าหัวหน้าชราภาพไม่มีกำลังแล้ว ต้องไป อยู่ไม่ได้ ใจตัวหนุ่มมันขึ้นมามันจะครองบัลลังก์ นี่เรื่องของโลก แต่เรื่องกิเลสตัดหาความทะยานอยากจะเป็นอย่างนั้นใหม่

ทิวัจฉิพระ มานะกษัตริย์ เรื่องของโลกๆ นะ เรื่องของโลก ถ้ากิเลสตัดหาความทะยาน
อยากมันไม่เป็นอย่างนั้น ถ้ามันเป็นอย่างนั้น คุณสิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขนาด
ปรีนิพพานไปแล้ว พระอานนท์ยังปฏิบัติเหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดำรงชีพอยู่
เลย พระอานนท์ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลาเนะ ผู้ที่เป็นธรรมๆ มัน
สวยงาม แล้วมันระลึกถึงเห็นคุณงามความดี มันระลึกถึงพระคุณไง พ่อแม่ครูจารย์ๆ ในหัวใจ
ระลึกถึงครูบาอาจารย์น้ำตาไหลนะ

อยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ เราเป็นคนอุปัฏฐากเอง เวลาเขาเอาอาหารดีๆ มา เวลาท่านตัก
น้ำตาไหล แล้วฉันอาหารเรียบร้อยแล้ว เวลาไปทำซ้อวัตร เขาไปถามท่าน “ทำไมหลวงปู่ร้องให้
ล่ะ”

“ไอ้โฮ! คิดถึงหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านไม่เคยฉันอาหารอย่างนี้เลย”

เพราะหลวงปู่เจี๊ยะกับหลวงตามาหาบ่าวท่านเป็นผู้อุปัฏฐากหลวงปู่มัน เป็นผู้อุปัฏฐาก
หลวงปู่มัน เป็นผู้จัดบาตรให้ เป็นผู้จัดอาหารใส่บาตรให้ ท่านจะรู้เห็นเลยว่าครูบาอาจารย์ได้ฉัน
อะไรไม่ได้ฉันอะไรบ้าง เพราะท่านเป็นคนจัดให้ๆๆ ท่านเป็นคนจัดกับมือ ท่านเห็นกับมือ แล้ว
มันไม่เคยพบเคยเห็นอาหารแบบนี้เลยอยู่ในป่าในเขานะ

หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดเอง ถ้าอยู่ทางเชียงใหม่เนะ ถ้าวันไหนได้ปลาสร้อยตัวหนึ่งเนะ วันนั้น
ถูกรางวัลที่หนึ่ง ปลาสร้อยเนะ ปลาสร้อยตัวเล็กๆ ตัวหนึ่งเนะ วันนั้นถูกรางวัลที่หนึ่ง มันสมบูรณ์
ขนาดนั้นเนะ ถ้าได้ปลาสร้อยตัวเดียวเนะ แล้วมันไม่มีอาหารสมบูรณ์แบบอย่างนี้หรอก

เวลาท่านมีลูกศิษย์ลูกหามาเคารพศรัทธา เคารพศรัทธามาจากไหน ก็มาจากหลวงปู่มัน
สับโขกมา ครูบาอาจารย์ท่านบอกหลวงปู่มันเป่ากระหม่อมมา หลวงปู่มันเป่ากระหม่อมมา ได้
อบรม ได้บมเพาะ ได้ดูแลมา ได้ดูแลมาจนมีความมั่นคงในหัวใจ แล้วมีคนเชื่อถือศรัทธา สิ่ง
ที่ได้มา ได้มาจากไหน ก็ได้มาจากครูบาอาจารย์ของเรา แล้วครูบาอาจารย์ของเราไม่เคยได้อยู่ได้
ฉันโดยอุดมสมบูรณ์แบบนี้เลย เวลาระลึกถึงแล้วน้ำตาไหล

เวลาหลวงปู่เจี๊ยะท่านไปคุยกับหลวงตา “ทำไมเราระลึกถึงหลวงปู่มันที่ไรน้ำตาไหลทุกที
เลยวะ”

หลวงตาท่านบอกมันก็เป็นธรรมสังเวช นี่เวลาท่านคุยกันๆ เห็นไหม

มันไม่ใช่ฝูงสัตว์ มันคอยแต่จะล้มหัวหน้าฝูง มันจะเป็นผู้นำฝูง ทั้งๆ ที่มันมีปัญญามาก น้อยแค่ไหน แต่ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นธรรม พ่อแม่เราจะชราภาพชราคร่ำคร่าขนาดไหนก็คือพ่อแม่ของเรา ครูบาอาจารย์ของเราเป็นครูบาอาจารย์ของเรา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้วนะ พวกเราชาวพุทธเคยเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตัวจริงไหม ได้เห็นแต่พระพุทธรูป แต่เราก็เชื่อมั่นของเรา ถึงเราจะไม่เห็นตัวท่านเลย แต่ด้วยกิตติศัพท์กิตติคุณ ด้วยความเมตตาคุณ ด้วยการกระทำ ด้วยเมตตาธรรมของท่าน ท่านได้วางธรรมวินัยนี้ไว้ให้เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเราทำความเป็นจริงขึ้นมา เรามีสติจริงๆ ขึ้นมา มันก็เป็นธรรมวินัยที่เป็นเครื่องห้ามที่เป็นแท้จริง แต่ถ้าไม่มีมันก็เป็นลอยลมทั้งนั้นนะ เวลาพูดธรรมะปากเปียกปากแฉะ มันไปอยู่ข้างนอกนูน แต่ความจริงในหัวใจ ไฟมันเผาเผา ไฟมันเผาเผา

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประเพณีวัฒนธรรม มันก็สวยงามด้วยประเพณีวัฒนธรรม แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ขึ้นมา ใครมีสติมีปัญญาขึ้นมา มาทำบุญกุศลของเรา เสียสละนี้ไป ทำบุญทิ้งเหว พอทิ้งไปแล้ว เรากรวดน้ำแห้ง กรวดน้ำแห้งคือเราจะลึกถึงของเรา เวลาเราใส่บาตรไปแล้วนะ ใส่บาตรไปแล้ว สิ่งนี้เราให้ นี่ภิกขาจาร เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง สิ่งนี้ทำภักติก ภักติกเพื่อดำรงชีพ ดำรงชีพไว้ประพฤติปฏิบัติ ดำรงชีพไว้เพื่ออบรมสั่งสอน เราเสียสละสิ่งนี้ไปเพื่อชีวิต เพื่อความดำรงชีพของครูบาอาจารย์ มันจะไม่ได้บุญไปตรงไหน ถ้ามันได้บุญกุศลของเรา เราอุทิศส่วนกุศลให้กับเจ้ากรรมนายเวร ให้กับปู่ย่าตายายของเรา ให้กับสรรพสัตว์รอบข้างตัวเรา ให้เรามีชะตาชีวิต มีสิ่งใดที่อุดมสมบูรณ์ขึ้นมา มันเป็นประโยชน์กับเราๆ นี่พูดถึงว่าบุญกุศลๆ นี่เรื่องของบุญนะ

แล้วคนที่มีอำนาจวาสนาขึ้นมาอยากจะค้นคว้าหาสัจจะความจริงในใจของตน อยากจะดับทุกข์ๆ ในความเป็นจริงของตน เราก็จะมาประพฤติปฏิบัติกัน เรามาจำศีลๆ อยู่วัดอยู่วาเพื่อมาฝึกหัด จากทฤษฎีจากความจำให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นสติก็สติอย่างนี้ ถ้าเป็นสติเราจะไม่ทุกข์เลย ถ้าเป็นสติ มันจะเท่าทันความคิดของเราทั้งหมด ความคิดของเราที่มันพุ่งชาน

ความคิดของเราที่มันกดถ่วงหัวใจ ความคิดของเราที่มันทิ่มแทงหัวใจ ถ้ามันมีสติปัญญา มันหยุดหมด มันหยุดด้วยสติไง

พอมันหยุดด้วยสติขึ้นมา เราก็มีสติของเราต่อเนื่องไป เราหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ ทำความสงบของใจเข้ามาๆ ให้มันเป็นจริงขึ้นมา ให้มีศีล มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา ถ้ามีศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม

โคนาฝูงๆ เขานำโคข้ามฝูง สัตว์เวลามันนำฝูงสัตว์ แล้วเวลามันถ่ายทอดประสบการณ์ แล้วเวลาโคมันหมดอายุขัย มันตายไป ไล่โคตัวใหม่มันก็พาฝูงของมันต่อเนื่องไปๆ การกระทำของมันเป็นความจริงเพราะอะไร เพราะมันต้องพาฝูงโคข้ามภัยอันตรายของมันไป พาฝูงโคพ้นจากน้ำกล่า

เรามาประพฤติปฏิบัติ มาฝึกหัดสติปัญญาของ เวลามันเกิดปัญญาขึ้นมาๆ มันเป็นความจริงขึ้นมาจากหัวใจนี้ มันมีสติ สติขึ้นมาจากหัวใจนี้ มันมีปัญญา ปัญญาขึ้นมาจากหัวใจนี้

โคนาฝูง เราก็ตามต้อยๆ ไปกับฝูงนั้นนะเพื่อเอาชีวิตรอด แต่เวลาเอาจริงๆ ขึ้นมา เรามีสติปัญญาจะพาตัวเรารอดไปเอง เรามีประสบการณ์ มีความจริงขึ้นมาในหัวใจของเรา ถ้ามีความจริงในหัวใจของเรา นี่ไง ถ้ามันมีสติมีปัญญา ถ้าฝึกหัดๆ เราฝึกหัดอย่างนี้ไง ถ้าฝึกหัดอย่างนี้ มันจะต้องไปแย่งชิงฝูงจากใคร

โดยธรรมชาติเวลาฝูงสัตว์ๆ มันก็พยายามจะไต่เต้าขึ้นมาเป็นหัวหน้าฝูง แต่โดยธรรมชาติ ยิ่งระลึกธรรมมากน้อยเท่าไร ยิ่งมีปัญญามากเท่าไร มันยิ่งจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันยิ่งเคารพบูชามากขึ้นเท่านั้น คนที่ทำได้จริงๆ นะ มันดำรงชีพของมัน มันเติบโตขึ้นมาด้วยใคร

เวลาผู้ที่เป็นธรรมๆ ท่านจะบอกว่า “หลวงปู่มันเป่ากระหม่อมมา หลวงปู่มันเป่ากระหม่อมมา” แล้วเวลาระลึกถึงหลวงปู่มัน น้ำตาไหล น้ำตาไหลนะ นี่ไง หลวงปู่มันท่านก็นิพพานไปแล้ว เวลาท่านนิพพานไปแล้ว ท่านทำไว้เพื่ออะไร

ให้ศาสนทายาท ให้ศาสนามั่นคง ให้พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ชัดเจน ให้รัตนตรัย
วันนี้วันพระ เราชาวพุทธฯ ให้มันชัดเจนในหัวใจของเรา ให้เรามีความเชื่อมั่นในสัจจะในความ
จริงอันนั้น แล้วถ้าธรรมเป็นความจริงขึ้นมา ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา
ในใจของเรา นี่มันประเสริฐ ประเสริฐตรงนี้ไง เวลาครูบาอาจารย์ท่านถ่ายทอดไป ท่านทำไปก็
เพื่อเหตุนี้ไง

นี่ไง ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานมาสองพันกว่าปี ยังไม่เคยขาด
พระภิกษุนะ ถ้าภิกษุที่ไหนขาดแคลน เขาจะนิมนต์มาเพื่อบวช เพื่อให้มันมีพระสืบต่อกันมา
สองพันกว่าปี สองพันกว่าปีนะ พระไม่ขาดช่วงเลย เวลานางภิกษุณีขาดช่วงไปแล้วก็ถือว่ามัน
ขาดช่วงไปแล้ว นั่นเราถือเป็นเป็นสัจจะความจริง แต่ทางโลกเขายังพัวพันของเขา นั่นก็เป็น
ความเห็นของเขา แต่ถ้าเป็นความเห็นของเรา เราจะพัวพัน ทำไม่ต้องไปพัวพัน ต้องไปขัดแย้งกับ
สังคม เราจะพัวพันหัวใจของเราไป

ถ้าเราเชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม สมบัติไม่มีหญิง ไม่มีชาย เวลา
บรรลุดุธรรมขึ้นมา นางอุบลวรรณาเป็นภิกษุณีก็เป็นพระอรหันต์ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ
ก็เป็นพระอรหันต์ เวลาเป็นพระอรหันต์มันเป็นที่หัวใจนี้ มันไม่ได้เป็นที่รูปแบบ รูปแบบนั้นมัน
เป็นประเพณีวัฒนธรรม เป็นประเพณีให้ชาวพุทธได้ทำบุญกุศลกันอยู่นี่ไง แต่ถ้าเป็นจริงๆ เป็น
จริงในหัวใจเราเนี่ย เราถึงแสวงหาของเรา

นี่วันพระ ถ้าวันพระฯ เราไปวัดขึ้นมาให้มันมีรสมีชาติ อย่าให้มันจืดชืด ไปพอเป็นพิธี ฟัง
เทศน์เอาบุญ นั่งหลับสี่ปีหงก พอสากุ อู้ฮู! บุญเต็มเลย บุญเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ แต่ของเราเวลาฟัง
ธรรม ไม่ใช่ก็รู้ๆ มันก็เข้าใจได้ เราไม่ต้องไปแสดงมารยาสาไถยอย่างนั้น เราจะดูแลรักษา
หัวใจของเรา เราจะเอาความจริงของเราขึ้นมา ถ้ามันเป็นธรรมๆ ขึ้นมา มันมีคุณค่า เพชรอยู่ที่
ไหนก็เป็นเพชร ทองอยู่ที่ไหนก็เป็นทอง ทองมันยิ่งโดนไฟมันยิ่งแวววาว นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามัน
เป็นความจริง เป็นบุญกุศลของเรา เป็นความจริงของเรา อยู่ที่ไหนก็ได้ มันยิ่งเป็นจริงมันยิ่งดี
ขึ้นมา ไม่ต้องให้ใครมาคะแนน

เอาเข้าร้านทอง มันบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ ติราคา ใต้นั้นมันเรื่องของทอง แต่ความจริงๆ
มันอยู่ที่นี้ไง วันพระฯ นะ ให้มันมั่นคงที่นี้ ถ้ามันมั่นคงที่นี้ มันคงที่นี้คือที่หัวใจ ถ้าหัวใจของคนมี

สติมีปัญญาขึ้นมาแล้ว ศาสนามั่นคง แล้วชีวิตเราก็มั่นคง เวลากลับบ้านไปนะ มีสิ่งใดกระทบ
กระทือน วางไว้นั้น เราเพิ่งทำบุญของเรา มา เราทำบุญของเรา มาเพื่อชีวิตของเรา เพื่อสุขสงบ
ระงับชั่วคราวก็ยังมี เวลาไฟมันแผดเผาขึ้นมา มันเร่าร้อนทั้งนั้นนะ ต้องดับเพลิงๆ ดับไฟอันนั้น

ถ้าดับไฟอันนั้นขึ้นมา เวลาใครมาจุดไฟในหัวใจของเราใจ กระทบกระทั่งเรื่องสิ่งใดนะ
มันจะจุดไฟขึ้นมา เห็นไหม เราดับของเราด้วยสติด้วยปัญญาของเรา ถ้าใครดับได้มันก็เป็น
ความสุขความสงบความระงับขึ้นมา ธรรมโอสถใจ มันดับกันที่นี้

เวลาโทษคตินา โมหะคตินา โลภะคตินา ความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเป็นไฟราคะ
ไฟโทสะ ไฟโมหะ เวลาไฟมันแผดเผาขึ้นมา มันเผาใคร แล้วฝนมันก็ชำระล้างความโลภ
ไม่ได้นะ เวลามันจะชำระล้างก็ชำระได้ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยธรรมะขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดับไฟอันนี้ขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเรา

ทำบุญ บุญนี้ก็เป็นบุญอยู่แล้ว มันเป็นวิทยาศาสตร์ ใครทำดีได้ดี ใครทำชั่วได้ชั่ว ใครทำ
อย่างไรได้อย่างนั้น เป็นของเขาโดยธรรมชาติ ไม่มีใครมายกย่องสรรเสริญมันก็เป็นโดย
ธรรมชาติของมันอยู่แล้ว มันเป็นสัจจะเป็นความจริงของมัน

แต่เวลาเราภาวนาขึ้นมา มันเกิดศีล เกิดสมาธิ เกิดปัญญาขึ้นมา มันเป็นประโยชน์กับเรา
ขึ้นมาอีก นี่ไง ธรรมโอสถ สัจธรรมขึ้นมาชักพอกหัวใจของเราขึ้นมาให้สมกับเป็นผู้ประเสริฐ ให้
หัวใจประเสริฐขึ้นมา ประเสริฐขึ้นมาจากการกระทำ ประเสริฐขึ้นมาจากการได้ยินได้ฟัง
ประเสริฐขึ้นมาจากการประพฤติปฏิบัติ ประเสริฐขึ้นมาจากการค้นคว้าการแสวงหาของเรา ให้
มันประเสริฐจากน้ำมีอน้ำพักน้ำแรงของเรา มันจะเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันตสิริโก เป็นสมบัติของ
เรา เอวัง